

Завод за јавно здравље “Тимок”

Сремска 13, 19000 Зајечар

е-mail: timok@zavodzajecar.rs; www.zavodzajecar.rs

жиро рачун 840-250667-71; матични број 07147929; шифра делатности 8690; ПИБ 101327330
центра: +38119422477, +38119422543; факс: +38119442236; рачуноводство: +38119425659;

АНАЛИЗА ОПРЕМЕ ЗДРАВСТВЕНИХ УСТАНОВА НА ПРОСТОРУ ОКРУГА БОР 2022. ГОДИНЕ

И

КОМПАРАТИВНА АНАЛИЗА ЗА ПЕРИОД ОД 2018. ДО 2022. ГОДИНЕ

ИЗРАДИО:

**ОДЕЉЕЊЕ ЗА АНАЛИЗУ, ПЛАНИРАЊЕ ОРГАНИЗАЦИЈУ
ЗДРАВСТВЕНЕ СЛУЖБЕ И ИНФОРМАТИКЕ СА
БИОСТАТИСТИКОМ У ЗДРАВСТВУ
ЗЈЗ “ТИМОК” ЗАЈЕЧАР**

ЗАЈЕЧАР, 2023. године

УВОД

Законом о здравственој заштити Републике Србије (“Сл. гласник РС” бр.25/19), Правилником о ближим условима за обављање здравствене делатности у здравственим установама и другим облицима здравствене службе (“Сл. гласник РС” бр. 42/2006, 112/2009, 50/2010, 79/2011, 10/2012, 119/2012, 22/2013, 16/2018 и 18/2022), Уредбом о плану мреже здравствених установа у Републици Србији (“Сл. гласник РС” бр 05/2020, 11/2020, 52/2020, 88/2020, 18/2022, 62/2021, 69/2021, 74/2021 и 95/2021) и Правилником о условима и начину унутрашње организације (“Сл. гласник РС” бр. 43/2006 и 126/2014), прописују се:

1. Број, структура, капацитет и просторни распоред здравствених установа у државној својини, као и њихове организационе јединице по нивоима здравствене заштите, организација службе хитне медицинске помоћи, као и друга питања од значаја за организацију здравствене службе у Републици Србији.
2. Критеријуми за оснивање и адекватно распоређивање здравствених установа на дефинисаној територији у зависности од здравствене делатности коју обавља, броја становника којима пружа здравствену заштиту, као и од учесталости и сложености захтева грађана за здравственом заштитом.
3. Услови и начин унутрашње организације здравствене установе по нивоима неге здравствене делатности и врстама здравствених установа, као и организационих јединица у зависности од врсте делатности здравствених установа, обима стручних послова, постелјних и других капацитета, броја запослених у здравственој установи и других услова.
4. Ближи услови у погледу кадра, опреме и лекова које за оснивање и обављање здравствене делатности, односно одређених послова здравствене делатности, морају испуњавати здравствене установе, односно други облици здравствене службе.
5. Листа опреме за обављање здравствене делатности.

Током друге половине 2011.године, Министарство здравља Републике Србије је спроводило пројекат „Пружање унапређених услуга на локалном нивоу“ – (ДИЛС), заједно са Министарством просвете и Министарством рада и социјалне политике. Пројекат се реализује из средстава зајма Светске банке/Међународне банке за обнову и развој (ИБРД), и трајао је од 2009. до 2012.године. Овај Пројекат је имао за циљ да пружи помоћ започетој реформи примарне здравствене заштите, како би се оснажили капацитети установа и крајњих корисника, побољшањем доступности, ефикасности, правичности и квалитета пружених услуга. Један од специфичних циљева пројекта је развијање нових стандарда медицинске опреме за сва три нивоа здравствене заштите.

Да би се остварили циљеви Пројекта, неопходно је реализовати одређене активности, међу којима је и успостављање информационих система који повезују локалне даваоце услуга (домови здравља, школе, центри за социјални рад и невладине организације) са надлежним министарством и омогућавају успешније и транспарентније финансирање услуга, пружање услуга и међусекторску размену информација.

У делу Пројекта који се односи на набавку неопходне опреме, како би се на што бољи начин одговорило специфичним потребама својих корисника и како би се у будућности пружале боље циљане, делотворније и квалитетније услуге уз виши ниво економске оправданости утрошених средстава, значајан део средстава Зајма је додељиван здравственим установама из Плана мреже у облику грантова.

Током 2012.године, Министарство здравља укључује и Институте/Заводе за јавно здравље у проверу пописа медицинске опреме у здравственим установама које су током друге половине 2011.године спроводиле пројекат Министарства здравља „ДИЛС“. Опрему од националног значаја (према ГМДН шифрарнику) коју надлежне особе из здравствених установа нису пописале, морају пописати на прописаним обрасцима, како би здравствена установа била спремна за унос података. На овај начин се извршила припрема за унос потпуних и тачних података.

Здравствене установе из Плана мреже достављају Збирни извештај о медицинској опреми од националног интереса у здравственој установи, са пресеком стања на дан 31.12. и 30.06., почев од 31.12.2012.године. За израду истих коришћени су: Номенклатура медицинске опреме од националног интереса и ГМДН шифрарник.

Збирни извештаји о медицинској опреми од националног интереса у здравственим установама су достављени од стране здравствене установе оверени и потписани од стране одговорне особе за евиденцију медицинске опреме и од стране директора здравствене установе.

МРЕЖА ЗДРАВСТВЕНИХ УСТАНОВА ОКРУГА БОР

На простору округа Бор, у Плану мреже здравствених установа, предвиђене су здравствене установе за пружање примарне здравствене заштите и секундарне здравствене заштите.

1. Здравствене установе примарне здравствене заштите

Примарна здравствена заштита становништву округа Бор се пружа у:

1. Дому здравља Бор (за потребе становништва општине Бор),
2. Дому здравља Кладово (за потребе становништва општине Кладово),
3. Дому здравља Мајданпек (за потребе становништва општине Мајданпек),
4. Дому здравља Неготин (за потребе становништва општине Неготин) и
5. Апотекарска установа Бор (за потребе становништва општине Бор, Кладово, Мајданпек и Неготин).

2. Здравствене установе секундарне здравствене заштите

Секундарна здравствена заштита становништву округа Бор се пружа у:

1. Општој болници Бор,
2. Општој болници Кладово,
3. Општој болници Мајданпек и
4. Општој болници Неготин.

Почетком 2006.године је дошло до одвајања Дома здравља и Опште болнице Мајданпек из Здравственог центра Бор и формирања две здравствене установе. Почетком 2015.године долази до одвајања Дома здравља и Опште болнице из Здравственог центра Бор, тако да настају две самосталне здравствене установе.

Здравствени центар Неготин приказује податке о медицинској опреми од националног значаја обједињено за Дом здравља и Општу болницу.

ОПРЕМА У ЗДРАВСТВЕНИМ УСТАНОВАМА ОКРУГА БОР

Подаци о медицинској опреми од националног интереса у здравственим установама са територије округа Бор, преузети су из Збирних извештаја о медицинској опреми од националног интереса у здравственим установама са пресеком на дан 30.06. и 31.12.текуће године који служе као основ за формирање и ажурирање Регистра медицинске опреме од националног значаја у здравственим установама из Плана мреже. За потребе Анализе су коришћени подаци који се односе на дан 15.01. 2023.године.

Табела 1.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја по здравственим установама из Плана мреже у односу на функцију, на дан 15.01.2023.године

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног интереса			
	УКУПНО	у функцији	ван функције	непознато
Апотекарска установа Бор	0	0	0	0
ДЗ Бор	73	59	14	0
ДЗ Кладово	30	29	1	0
ДЗ Мајданпек	73	63	10	0
ОБ Кладово	100	96	4	0
ОБ Бор	189	178	11	0
ОБ Мајданпек	66	51	15	0
ЗЦ Неготин	169	131	38	0
УКУПНО	700	607	93	0

Извор података: База медицинске опреме, Институт за јавно здравље Србије

Апотекарска установа Бор нема јединице медицинске опреме од националног значаја.

На дан 15.01.2023.године, у здравственим установама примарне и секундарне здравствене заштите округа Бор, од укупно 700 јединица медицинске опреме од националног значаја, 13,3% су ван функције (93 јединица). Највећи удео јединица медицинске опреме које су ван функције имају: ОБ Мајданпек (15 јединица са уделом од 22,7%), ЗЦ Неготин (38 јединица са уделом од 22,5%), ДЗ

Бор (14 јединица са уделом од 19,2%) и ДЗ Мајданпек (10 јединица са уделом од 13,7%).

Овако велики удео јединица медицинске опреме које су ван употребе указује на чињеницу да током протеклог периода нису благовремено замењене или враћене у функцију.

КОМПАРАТИВНА АНАЛИЗА ОПРЕМЕ У ЗДРАВСТВЕНИМ УСТАНОВАМА ОКРУГА БОР ЗА ПЕРИОД ОД 2018. ДО 2022.ГОДИНЕ

За потребе израде компаративне анализе коришћени су подаци о броју јединица медицинске опреме од националног значаја на дан 15.01.2023. године и предходне четири године

Дом здравља Бор

Табела 2.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја Дома здравља Бор у односу на функцију, за период од 2018. до 2022. године.

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног значаја	Година				
		2018	2019	2020	2021	2022
	у функцији	56	56	59	59	59
	ван функције	16	15	14	14	14
	непознато	0	0	0	0	0
ДЗ Бор	УКУПНО	72	71	73	73	73

Извор података: База медицинске опреме, Институт за јавно здравље Србије

На дан 15.01.2023.године Дом здравља Бор нема промену у укупном броју јединица медицинске опреме од националног значаја, у односу на 2021.годину, а повећање за 1 у односу на 2018.годину (Табела 2).

Укупан број јединица опреме које су ван функције је у опадању од 2019. године (Табела 2).

Са друге стране, број медицинске опреме од националног значаја у функцији је већи, са истим бројем јединица опреме од 2020. до 2022. године (59), (Табела 2).

Удео медицинске опреме од националног значаја ван функције у укупном броју јединица медицинске опреме је у опадању, а од 2020. године износи 19,2% (Табела 2).

Дома здравља Кладово

Табела 3.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја Дома здравља Кладово у односу на функцију, за период од 2018. до 2022. године.

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног значаја	Година				
		2018	2019	2020	2021	2022
	у функцији	30	29	29	32	29
	ван функције	1	1	1	1	1
	непознато	0	0	0	0	0
ДЗ Кладово	УКУПНО	31	30	30	33	30

Извор података: База медицинске опреме, Институт за јавно здравље Србије

Укупан броја јединица медицинске опреме од националног значаја је у колебању у посматраном петогодишњем периоду. Највећи број јединица медицинске опреме од националног значаја је 2021. године (33 јединица), а најмањи је 30 у 2022. као и 2020. и 2019. године, и то на рачун опреме која је у функцији (Табела 3).

Укупан број јединица медицинске опреме од националног значаја која је ван функције је остао непромењен (1). Укупан број јединица медицинске опреме од националног значаја која је у функцији је најмањи 2019, 2020. и 2022. године, а највећи је 2021. године и износи 32 (Табела 3).

Удео медицинске опреме од националног значаја ван функције у укупном броју јединица медицинске опреме је варијабилан и креће се између 3,0 % у 2021. години и 3,3% колико износи и у 2022. години (Табела 3).

Дом здравља Мајданпек

Табела 4.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја Дома здравља Мајданпек у односу на функцију, за период од 2018. до 2022. године.

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног значаја	Година				
		2018	2019	2020	2021	2022
	у функцији	64	64	64	63	63
	ван функције	10	10	10	10	10
	непознато	0	0	0	0	0
ДЗ Мајданпек	УКУПНО	74	74	74	73	73

Извор података: База медицинске опреме, Институт за јавно здравље Србије

Дом здравља Мајданпек је у 2022. години, као и 2021. године, имао исти, односно најмањи број јединица медицинске опреме од националног значаја у посматраном периоду (73). Смањење броја јединица медицинске опреме је условљено смањењем јединица медицинске опреме од националног значаја која је у функцији. У осталом периоду број јединица медицинске опреме је једнак (Табела 4).

Број јединица медицинске опреме од националног значаја које су ван функције је константан и износи 10 јединица (Табела 4).

Удео медицинске опреме од националног значаја ван функције у укупном броју јединица медицинске опреме је највећи (13,7%) у 2022. и 2021. години, а иста вредност удела од 13,5% је у осталим годинама посматраног периода (Табела 4).

Општа болница Кладово

Табела 5.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја Опште болнице Кладово у односу на функцију, за период од 2018. до 2022. године.

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног значаја	Година				
		2018	2019	2020	2021	2022
	у функцији	81	83	82	93	96
	ван функције	4	4	3	4	4
	непознато	0	0	0	0	0
ОБ Кладово	УКУПНО	85	87	85	97	100

Извор података: База медицинске опреме, Институт за јавно здравље Србије

У Општој болници Кладово, укупан број јединица медицинске опреме од националног значаја је у сталном колебању у посматраном периоду, као и опреме која је у функцији. Најмањи број јединица медицинске опреме од националног значаја био је 2018. и 2020. године (85 јединица), а највећи 2022. године, укупно 100 јединица (Табела 5).

Највећи број јединица медицинске опреме од националног значаја у функцији је 2022. године (96), а најмањи 2018. године од 81 јединица (Табела 5).

Укупан број јединица медицинске опреме од националног значаја који је ван функције је највећи (4) у 2022., и осталим годинама посматраног периода, осим у 2020. години када је био мањи за 1. јединицу (Табела 5).

Удео медицинске опреме од националног значаја ван функције у укупном броју јединица медицинске опреме је променљив, највећи 2018. године са уделом од 4,7%, најмањи 2020. године са уделом од 3,5%, а у 2022. години износи 4,0% (Табела 5).

Општа болница Бор

Табела 6.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја Опште болнице Бор у односу на функцију, за период од 2018. до 2022. године.

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног значаја	Година				
		2018	2019	2020	2021	2022
	у функцији	177	166	160	183	178
	ван функције	8	4	8	14	11
	непознато	0	0	0	0	0
ОБ Бор	УКУПНО	185	170	168	197	189

Извор података: База медицинске опреме, Институт за јавно здравље Србије

На дан 15.01.2023.године, Општа болница Бор има смањење укупног броја јединица медицинске опреме од националног значаја за 8, у односу на 2021.годину, када је тај број био највећи. У посматраном петогодишњем периоду, укупан број јединица медицинске опреме од националног значаја је у сталном колебању (Табела 6).

Број јединица медицинске опреме од националног значаја у функцији је опадао од почетка посматраног периода до 2021. године када је био највећи, са повећањем броја за 23 јединице. У 2022. години је мањи за 5 јединица медицинске опреме (Табела 6).

Удео медицинске опреме од националног значаја ван функције у укупном броју јединица медицинске опреме је у константном колебању. Вредности удела су у распону од 2,4% 2019.године са 4 јединице до 7,1% са 14 јединица у 2021. години. У 2022. години удео опреме ван функције износи 5,8% (Табела 6).

Општа болница Мајданпек

Табела 7.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја Опште болнице Мајданпек у односу на функцију, за период од 2018. до 2022. године.

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног значаја	Година				
		2018	2019	2020	2021	2022
	у функцији	43	38	37	38	51
	ван функције	8	16	15	15	15
	непознато	0	0	0	0	0
ОБ Мајданпек	УКУПНО	51	54	52	53	66

Извор података: База медицинске опреме, Институт за јавно здравље Србије

Општа болница Мајданпек, на дан 15.01.2023. године, бележи повећање укупног броја медицинске опреме од националног значаја у односу на 2018. за 15 јединице, а за 13 у односу на 2021.годину, условљена порастом укупног броја јединица медицинске опреме ван функције, али и повећањем опреме у функцији у 2022. години.

У посматраном периоду је удео медицинске опреме од националног значаја ван функције у укупном броју јединица медицинске опреме највећи у 2019., са 29,6%, када почиње смањење до 22,7% у 2022.години (Табела 7).

Здравствени центар Неготин

Табела 8.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја Здравственог центра Неготин у односу на функцију, за период од 2018. до 2022. године.

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног значаја	Година				
		2018	2019	2020	2021	2022
	у функцији	124	125	127	131	131
	ван функције	39	39	38	38	38
	непознато	0	0	0	0	0
ЗЦ Неготин	УКУПНО	163	164	165	169	169

Извор података: База медицинске опреме, Институт за јавно здравље Србије

На дан 15.01.2023.године, Здравствени центар Неготин има 169 јединица медицинске опреме од националног значаја и бележи константан пораст укупног броја јединица медицинске опреме од националног значаја у односу на посматрани период. Пораст укупног броја јединица медицинске опреме од националног значаја је условљен порастом укупног броја медицинске опреме од националног значаја у функцији (Табела 8).

Удео медицинске опреме од националног значаја ван функције у укупном броју јединица медицинске опреме је у сталном опадању, и то од 23,9% 2018.године до 22,5% 2022.године (Табела 8).

ОКРУГ БОР

Табела 9.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја здравствених установа из Плана мреже у односу на функцију, за период од 2018. до 2022. године

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног значаја	Година				
		2018	2019	2020	2021	2022
	у функцији	575	561	558	599	607
	ван функције	86	89	89	96	93
	непознато	0	0		0	0
УКУПНО	УКУПНО	661	650	647	695	700

Извор података: База медицинске опреме, Институт за јавно здравље Србије

Укупан број јединица медицинске опреме од националног значаја у здравственим установама примарне и секундарне здравствене заштите округа Бор је у посматраном периоду опадао до 2020. године, а од 2021. године је у порасту и на дан 15.01.2023.године већи за 53 у односу на 2020.годину (700 јединица опреме). Пораст опреме у посматраном периоду је настао углавном занављањем опреме.

Укупан број јединица медицинске опреме од националног значаја у функцији је у опадању до 2020.године, када је био најмањи (558), а за 49 јединица опреме већи у 2022. години када је износио 607 јединица опреме.

Укупан број јединица медицинске опреме од националног значаја ван функције је у порасту са највећим бројем јединица у 2021. години, са уделом 13,8% у укупном броју јединица медицинске опреме од националног интереса, а за 10 јединица већи у односу на 2018. годину када је био најмањи број јединица (удео 13,0%). У 2022.години удео медицинске опреме од националног значаја ван функције у укупном броју јединица медицинске опреме је 13,3% (Табела 9).

Највећи удео јединица медицинске опреме које су ван функције у односу на укупан број јединица медицинске опреме од националног интереса у посматраном периоду имају:

- Здравствени центар Неготин; са кретањем вредности удела између 23,9% (39 јединица) 2018.године и 22,5% 2022.године (38 јединица),
- Општа болница Мајданпек; са кретањем вредности удела између 29,6% 2019.године (16 јединица) и 15,7% (8 јединица) 2018.године
- Дома здравља Бор; са кретањем вредности удела између 22,2% (16 јединица) 2018.године и 19,2% 2022.године (14 јединица) и
- Дом здравља Мајданпек; са кретањем вредности удела између 13,7% 2022. и 2021. године и 13,5% у осталим годинама посматрања (10 јединица током целог периода посматрања).

Најмањи удео јединица медицинске опреме које су ван функције у односу на укупан број јединица медицинске опреме од националног интереса у посматраном периоду имају:

- Дом здравља Кладово; са кретањем вредности удела између 3,0% 2021.године и 3,3% 2022.године (1 јединица током целог периода посматрања),
- Општа болница Кладово; са кретањем вредности удела између 3,5% (3 јединице) 2020.године и 4,7% 2018.године (4 јединице) и
- Општа болница Бор; са кретањем вредности удела између 2,4% (4 јединице) 2019. године и 7,1% 2021.године (14 јединица).

ЗАКЉУЧАК СА ПРЕДЛОГОМ МЕРА

1. Проблеми у раду

Повремени проблеми у раду настају када здравствене установе мењају особу одговорну за унос података, или када установа добије одређену јединицу опреме за коју не постоје сви подаци неопходни за унос у базу опреме (обавезни подаци), или због немогућности прихватања података за јединицу опреме у базу опреме (нпр. назив произвођача опреме не може да се изабере из падајућег менија – не постоји у менију).

2. Предлог мера

2.1. Свака здравствена установа из Плана мреже мора имати дугорочни план развоја здравствене установе, који мора да садржи и план набавке медицинске опреме. План набавке медицинске опреме мора да садржи дугорочне смернице развоја здравствене установе, као и краткорочне планове, усклађене са годинама старости медицинске опреме и обезбеђивање нове опреме, како би се благовремено заменила медицинска опрема која је ван употребе. Значајно је и благовремено обезбеђивање савремене медицинске опреме која би пратила развој здравствене установе и проширење делатности здравствене установе у складу са законом и подзаконским актима и са препознатим потребама становништва за здравственом заштитом.

2.2. Пожељно је усавршити базу опреме како би се превазишли сви недостаци у досадашњем раду и како би се добили сви потребни подаци за свакодневни рад здравствене установе и за планирање за наредни период. Такође су ови подаци неопходни и за израду планова набавке опреме на републичком нивоу.

Начелник Центра

Др Јасмина Радосављевић

Директор Завода

Слађана Ристић